

F O A I E

пептрь

ИШТЕ, ИШМЪ ИИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 28.

Duminea 13. Julie.

1844.

ДЕСКРИЕРЕ ИСТОРИКЪ

а таблоублѣ че дѣтоѣномазъ не

A L E X A N D R U

чел бѣп

DOMNUL MOLDOVEI,

Кънд азъ прѣмѣтѣ корона шѣ хламѣда дела амба-
садорѣи дѣпѣратѣлѣи

И о а н П а л е о л о г з л II,

де

A G A F. A S A K I

шѣдѣлар а маѣ тѣлтор академѣи.

(Капет).

Дѣн зрѣа ачестеѣ алаанѣи, шѣ а поли-
тичеѣ чѣи дѣцелепте а лѣи Александръ кѣ-
тръ Бѣгарѣи шѣ челеланте статѣрѣи, Мол-
дова азъ фост аѣизне ла град дѣпалт де
пѣтере, фериѣре шѣ де неатѣрпаре, шѣ по-
порѣа саѣ адѣпат де сѣмѣре де евлавѣе
шѣ де чѣнстѣре, каре, дѣптрѣпѣте кѣ еперѣга
шѣ кѣраѣкѣа чел дѣпскѣт, дѣпделѣпат тѣмп
азъ фост зѣл дѣп стрѣлѣчѣте а сале тѣ-
лѣрѣи, дѣпдѣнд пре Молдовенѣи дѣптрѣ тоа-
те прѣсте чеѣаланѣи Рѣмѣлѣи.

Дѣрѣ не кѣнд отрѣвенѣи Рѣмѣи чеѣ
веке, дѣноѣа дѣп Даѣа статѣрѣи шѣчѣ неатѣр-
пате, дѣпшѣрѣдѣа Вѣзантѣлѣи, каре съ чѣн-

стеа де пѣмѣле Имперѣи Рѣмане, се апро-
пѣа де а еѣ кѣдере.

Мѣнарѣхѣа чеа новъ а Отѣманѣлор, съ-
кѣндѣсе дѣфрѣконѣатъ дѣп Асѣа, дѣпдрѣнтъ
азѣпра Еѣропѣи пѣтерѣле сале. Зѣдѣрѣле
четѣдѣи Мареѣлѣи Константѣн се фѣкѣврѣ, мар-
ѣинеа Имперѣеѣ. Де шѣлте векѣрѣи амѣидѣа
шѣ дѣстрѣшареа о дѣшере, адеесѣорѣи оста-
шѣи дѣп лок де а се лѣпта пѣптрѣ маѣпѣ-
ѣреа патрѣеѣи, съ амѣстекѣа дѣп дѣспѣте (сѣсѣи)
рѣлиѣиѣсе, кѣнд дѣепре азѣтѣ парѣте дѣп-
тапѣи пѣзѣвѣлеа кѣ пѣтере азѣпра статѣлѣи
шѣ дѣлѣта дѣсѣпѣрѣи сѣпре а грѣвѣи кѣдѣреа
имперѣеѣи, де каре пѣ азъ пѣтѣто фѣрѣ кѣра-
жѣл злор пѣдѣнѣи Домѣиторѣи шѣ патрѣиѣдѣи
вредѣнѣи де епоха Ероѣлор.

Еѣвропа апѣсанъ пре тѣрѣзѣи азъ дѣнѣ-
лес примѣждѣа де каре шѣ еа съ амѣпѣнда,
шѣ дѣп кѣдар ое ѣевоѣа де а пѣѣе старѣлѣ
дѣвѣнѣгѣторѣлор Мѣзѣлманѣи. Сѣрѣсѣпѣндѣа
Бѣгарѣеѣи аѣѣсторѣат де маршѣал Бѣлѣѣико
шѣ де фѣлоареа кавалерѣлор Франѣцѣи кѣ
карѣи ера зпѣтъ оастеа Молдѣорѣмѣлор,
сѣзѣ командѣа Домѣлѣлѣи Стеѣпан V, (5) саѣ
дѣвѣпс ла Нѣкополѣс дѣп апѣл 1396, шѣ а-
вѣа азъ пѣтѣт грѣсѣи аѣѣваре дѣп Константѣ-
нополѣи.

5) Мѣтоаре а М. Аѣзсан.

докс). Липса зпор адевърате дидииндери ла Константинополи деспре ачеастъ царъ, дитемеясъ аколо сокотинцъ, ка ши пе ла алте локъри депъртате, къ Молдова ар фи фост съв съзеренитатеа Полониеі. Атънчи дасъ Амператъл саъ днкредингат деспре адевърата старе а лъкръриор, ши дин търтърисіреа лѣ Александръ къ нѣмаі Dze ъ ши савіа са сѣнт протекторіі ачестъі пѣтѣнт. (7)

Ел аъ трактат къ Домнъл, аъ регълат релациіе Амперъдіеі къ Молдова, ши атѣт спре аі да о търтърисіре а чинстіреі, кѣт ши спре ал траде дн интересъ сеъ ши а днкега легътъріе знеі пріестеді пентрѣ дтѣе статъріе атѣт де фолосітоаре, Амператъл аъ хотърѣт аі хъръзі зп дар азгѣстик, лъкрѣ че сінгър нѣтеа съ факъ дн епоха ачеіа коворіторіі Чесаріор. Де асетъне аззінд къ Мітрополітѣл ачестеі дері ера днкінат ла Охрїда, аъ фъгъдѣт къ дитърнѣндѣсе ла Константинополи, ва фаче неатърнат сказпѣл Архіепіскопіеі Молдовеі дн асемепаге ачелѣі де Кіпрѣ де Охрїда. (8)

Дидииндареа де волпѣвіреа вътрѣпѣлѣі Амперат Еманѣл аъ грѣвїт къльторіа фіѣлѣі. Александръ аъ днсерчинат пе зп Молдован де крединцъ, а дѣче пе зскат скрісорі ла Константинополи мінітоаре гравнічеі сале дитърнѣрі. Іар Домнъл дн персоанъ къ тоатъ къртеа, къ дналтѣл клерѣ аъ днсоціт пе Амператѣл Іоан пѣпъ ла марцініе Молдовеі, сосінд пе ла днкеереа лѣі Октомврие ла Кіліе. (9) (че-

тате ла гѣра Дѣпъреі) unde л'ащепта дн ліман зп вас трірем сосіт де ла Константинополи. Амператѣл аъ лѣат зіѣа възпѣ де ла ачест пѣтѣнт пріміторіѣ де оаспеді, ши днтінзінд кърсѣл аъ сосіт къ ферічіре дн Босфор.

Сзіндѣсе пе Трон, дѣпъ неднтързіета тоарте а пѣрїнтелѣі сеъ, Амператѣл Іоан, наъ зіѣтат пріміреа чеа пріетінеаскъ ши тѣреадъ а лѣі Александръ, пре лѣнгъ каре нѣмаі пѣціп лаъ дндемнат інтересъріе статѣлѣі. Дорїнд а дмпліні а са ціврѣінцъ, аъ адѣнат днтѣѣ дн кончіліѣ (сїнод) пе чїі патрѣ Патріарші ши Архіепіскопі, прїп зп акт соленел рѣдікѣнд пе Мітрополітѣл Молдовеі сѣнт аскѣлтаре ачелѣі де Охрїда, аъ днфїінгат зп трон неатърнат ка де Патріарх. Дѣпъ ачеіа атѣасадоріі Амператѣлѣі, днсерчїнаці ши къ традїці політїче пе ла алді Сзѣранї, аъ адѣс ла Сѣчеаѣа днпрезпъ къ хрісоавеле Амперѣтеці, Домнѣлѣі корона ши Хламїда рігалъ (Амперѣтеаскъ) къ алзргїда, каре вешмінте тоді домпіторіі Молдовеі пѣрта дн зі де церемоніе, пѣпъ дн епоха лѣі Александръ Лапѣшнеанъ (1563). Іаръ афаръ де корона патріархалъ, де Сакос ши де хрісоавеле сїнодѣлѣі, Мітрополітѣл Іосїф аъ прїміт ши о ікоанъ фѣкътоаре де мїнѣні, къ доъ феде, днфѣцощїнд пе деопарте пе маїка Домнѣлѣі, іар пе алта пе Сф. Георгіе патронѣл цѣреі, ши каре пѣпъ астѣзі съ пѣстреазъ дн тѣпѣстїреа Сф. Герман (Неамцѣ). Маїка Амператѣлѣі Анна, аъ трїмес Доамнеі дн дар ікоана Сѣт. Аннеі, лъкратъ къ маре гїѣачіе ши днфѣзмѣсעדатъ къ петре предіоасъ, каре ікоанъ саъ дѣлѣт де Доамна маі дн зрѣтъ Мѣпѣстїреі Бістріца

7) Testamentѣл а Мітропѣлітѣлѣі Георгіе.

8) Bizanțida Kodinѣс Къропалата.

9) Г. Франзе Хронїкон.

дн каре съ афлѣ моринѣнтѣл лѣи Алек-
сандрѣ ши а фамиліеі сале. Къ асемине
прілеж саѣ днтродѣс дн Молдова лѣиле
romane а лѣи Івстиніан, ши деосевіте днал-
те дрегѣторіи а ле Статѣлѣи дѣпре пілда
кѣрѣеі де Константінополи. (10)

Документеле атинѣтоаре де ачесте
дарѣри, скрїсе не пергамент, днтрѣте къ
сїгілѣл днпѣрѣтеск дн кѣтіе де арѣнт,
саѣ пѣстрат ка зн одор дн тѣпѣстїреа
сѣс днсѣмпнатѣ, пѣпѣ дн епоха ачелѣи дн-
теїѣ рѣсвої а лѣи Совїескї, врат де
прѣзіле Татарїлор (1674). Кѣвїосѣл Мі-
трополїт Георгїе прїн цїврѣтѣнт тѣр-
тѣрїсѣще ачесте дн тестаментѣл сѣѣ, къ
аѣ възѣт ши аѣ четїт ачесте документе, ка-
ре саѣ традѣс не лїмба ромѣнеаскѣ прїн
граматїкѣл Ніколаї фрателе лѣи Посто-
лакї тѣлѣтѣторїѣл Бїбліеї.

Де ла Александрѣ чел вѣн, тоате
портретѣрїле Домнілор ктїторї зѣгрѣвїдї
не пѣредїи Бїсерїчїлор днфѣдошеазѣ не
Домнїи Молдовеї къ ачесте семне днпѣ-
рѣтѣщї. Ачесте тѣртѣрїи азтентїче сѣнт
дндестѣле де а цїне локѣл алтора тѣлте
че саѣ стїрїнт де рѣсвоаеле ши прѣзіле цѣ-
рѣї, рѣтасѣ фѣрѣ апѣраре де ла днченѣ-
тѣл векѣлѣи XVIII.

Рѣсвоале де Константінополи, дѣпѣ
каре нѣ тѣрѣзїѣ аѣ врат катастрофа къ-
дѣреї днпѣрѣдїеї рѣсѣрїтане, аѣ кѣпрїнс
де тот лѣареамїнте а їсторїчїлор Вїзантїнї,
ши дескрїереа непорочїрїлор каспїче їаѣ
днпедекат а трече дн хронїчїле лор де
амѣвнт о днлѣтїпларе атѣт де днсѣ-
мпѣтоаре пѣнтрѣ Молдова, каре днкъ есте

denum tѣртѣрїсїтѣ де Кантїнїр ши де тра-
дїцїле нацїеї Молдовене.

Ачест тавлон днфѣдошеазѣ актѣл со-
ленел прїн каре амбасадорїи Грѣчї адѣк
дарѣрїле днпѣрѣтѣщї, Александрѣ сѣ ве-
де пѣшїнд дене трон спре днтїмнїнарѣа
лор. Доамна знѣлѣ де асемене сѣ се рѣ-
дїче. Спре дреапта стѣ чел маї mare фїѣ
Еліеш Водѣ, логофѣтѣл чел mare ши
Хатманѣл, де алтѣ парте Мітрополїтѣл де-
рѣї. Ынѣл дн амбасадорїи днфѣдошеазѣ
хрїсовѣл днпѣрѣтеск, їар челѣлант аратѣ
корона ши хламїда нѣртатѣ де дої дре-
гѣторї. Дн сала чеа готїкѣ, днфѣрѣтѣсѣ-
датѣ де трѣее мїлітаре, сѣ вѣд днтрѣ-
нїдї воерїи, їар дн фѣнд, рѣзѣмат не зн
вастон стѣ мареле Ышер къ зн непот ал
сѣѣ, алѣтѣре зн остан лѣпчер.

Ачест Тавлон с'аѣ компѣс ши саѣ лѣ-
крат дн Ешї де елевїи Молдовенї дн а-
нѣл 1839.

4.

НАЩЕРѢ ШИ КѢРЕЦЕНІА.

Днгреонарѣ цїне дн мѣїере 9. лѣнї,
саѣ 275—280 де зїле, ши се сѣѣрїсѣще
прїн нащере. Кѣт се днлѣтїплѣ нащерѣ,
ши карѣ есте прїчїна еї, ам арѣтат дн-
тр'алт лок *). А хотѣрѣ дн мѣїере на-
щерѣ ла мїнѣт, нѣ есте кѣ пѣтїнцѣ, тѣ-
кар челе маї вѣне обсервацїи дн тот тїм-
пѣл днгреонѣрїи сѣ се фїе фѣкѣт. Се-
мпеле де кѣпетенїе, прїн каре се кѣноаше,
кѣткѣ нащерѣ нѣ есте департе, сѣнт дн-

10) Кантїнїр.

*) Bezї Vasїч Антропология фїа 265

тре алтеле ши аша зисе дзрериле (мънчи-
ле) пацериі.

Кънд о феме се мънчеце а паце
зи четъдиан патрией, атънчае пзпмаі ла
тот отъл вине крескът ши сѣмѣтор, чи ши
ла джъши варваріи, ши невркънд децеа-
итъ зи sentiment de чѣстїре, каре фаче ка
мзїериле пзскътоаре съ фїе де тоате ас-
прїрїле скътїте. Дрептърїле ши прерогати-
веле мзїерїлор пзскътоаре ераѣ ла по-
поареле челе веки тълте ши марї, ши де-
ла джъши се траце ши ла пої овїчїаїл а
чїнстї аїча маї мълт, а колѣ маї пзѣдїн пз-
скътоареле. Лїкзрг опрѣ пе Спартанї а
пзпе тордїлор монзменте къ інскрїпцїи,
афарѣ дѣкь ар фї кзъзт врепъл пентрѣ
патрїе, саѣ дѣкь ар фї мзрїт врео мзїере
сзвт пацере. Романїи джсемпаѣ локъл
лзкъїндеї пзскътоарелор къ о кзпънѣ де
чїнсте. De ачеїа зїче Жзвенал: — *Fogi-
bus suspende coronam.*

Ла Романї ера таре опрїт а кїема
врео пзскътоаре ла жздекатъ, саѣ а о пе-
депсі. — Антреварѣ аѣ фост пзсѣ де їз-
рїцї: Есте о мзїере пзскътоаре волнавъ,
саѣ пз? Ши тзкаркъ ачаста днтреваре
де тълт саѣ деслзшїт, кзткъ мзїерѣ пз-
скътоаре пз есте волнавъ, тотъши тревзе
деосевїт, ши зїс, де есте днтреварѣ пентрѣ
добънда са, аткпчїа їа пз есте волнавъ;
їарѣ де есте пентрѣ добънда пзвїлкъ,
атънчае мзїерѣ пзскътоаре тревзе со-
котїт ка ши челе волнаве, ши тревзе съ
фїе скзтїтъ де тот лзкръл пзвїлкъ, ши де
тоатъ робота. Пентрѣ ачееа мзїериле пз-
скътоаре 40. де зїле дзпъ пацере сжпт
маї ла тоате попоареле скзтїте де тоатъ
слзжва пзвїлкъ.

Ла чеї веки авѣ пзскътоареле пзтере

а фаче ши тестамент фзрѣ овїчзїтеле фор-
малїтзї, пзмаї дппаїнтѣ моашей, ши але ал-
тор фемеї, каре ераѣ де фадъ. — Нз щїѣ
днтре прерогатїве, саѣ кзт се пзтзр овї-
чаїл зпор попоаре, каре кънд паск ла
ла джъши мзїериле, се пзп дп пат, ши
се слзжеск де ачестѣ. Страбо аша гръ-
їенце: „Нзскътоареле лзкъїторїлор дїн Спа-
нїа, слзжеск взрвадїлор сзї, ши дї ласѣ
пе ачештѣ дп локъл лор дп пат съ закъ.“
— Сзлватїчїи Indiani дїв Каїене алзргъ
акасѣ дела лзкрѣ, ва ши дїн тавзрѣ, кънд
дпцелег кзткъ мзїериле лор аѣ пзскзт,
дшї лзгъ капъл, ши се пзп дп пат,
ка кънд джъши ар авѣ мънчїле пацериї,
ши вечїнї алзргъ ла джъши, ши дї тжп-
гъе днтрзп кїп вреднїк де ржс. Аша се
спзпе ши де Тїверїнї ши де Каптаври.

Лднзгъ тоате ачестѣ прерогатїве ши
чїнстїрї ера ла чеї веки пзрерѣ, кзткъ пї-
ще Demonї аскзпшї, карїї се дппротївеск
днтзлдїрей оаменїлор, ар зтвѣла дзпъ пз-
скъторе саѣ але стрїка, саѣ а се местека
къ джпселе тзпнеце. Дп Сїам кздетъ
породъл, кзткъ дзхзрїле ачестѣ пекзрате
аѣ днтзїз а фаче къ фїенцекаре фечоарѣ,
ши кзткъ ар рзпї пжптечеле фечоарелор,
дїн каре рапъ дп тоатъ лзпа кзрце сжп-
це! — Романїи темей таре пзскътоареле
сале де Фа зпї (ззї пздзрїлор, тзма пз-
дзрїї) ши де Інкзвї (апзззрї, прїкзлїчї)
ши касѣ сперїе ачестѣ дзхзрї пекзрате де-
ла пзскътоареле сале, еї пзпѣ дзсзпра
патзлї ачестора зп кап де тзгарїѣ ззгръ-
вїт, ши дпподовїт къ флорї. Ла Бънат
длкъ спзрїе оаменїї копїї къ фата пздзрїї,
ши кънд паце врео мзїерѣ, атънчае пз-
зеск зрїторїле, саѣ ачелѣ ценїзрї, каре хо-
тзреск соартѣ ши вїада отзлзї. Пе аче-

стѣ ле чинстеск кѣ о погаче (тѣртѣ) каре есте пѣсѣ не о тѣсѣдѣ; лѣпгѣ погаче пѣп зп таіер кѣ апѣ, ші песте ачеста лінгѣрі де лемп, ші ачестѣ чинстї а трсіторі-лор стаѣ лп тоатѣ поапгѣ, пѣпѣ пѣ се во-тѣвзѣ прѣпкѣл. Аѣ ші обїчеїз пѣпѣ ла вотежѣл прѣпкѣлѣї а пѣзї пѣскѣтоарѣ, ка съ пѣ вїпѣ чїнева сѣї фѣре прѣпкѣл, саѣ сѣї факѣ алтѣ стрїкаре. Фак ші алте фертектѣтѣрї, каре пѣ се дїп аїчеа.

Лѣпгѣ тоаге прерогатївеле ші крѣдѣрїле че се дѣдѣѣ пѣскѣтоарелор, ачестѣ тотѣшї се дїпѣѣ маї де тоате попоареле, ші се дїп ші астѣзї о време дѣпѣ пащере некѣрате. Дѣпѣ лецїле жїдовещї ера тоатѣ маїка, карѣ пѣдѣѣ зп фечор, 40. de zile, іарѣ карѣ пѣдѣѣ фатѣ 80 de zile некѣратѣ! Іа съ пѣ атїпгѣ нїмїк че е сѣжнт, нїчї лп сѣїпденїе сѣ тѣргѣ пѣпѣ пѣ вор трече зїмеле кѣреденїеї сале.“ — Ла Гречїї чеї веки о пѣскѣтоаре ера аша де некѣратѣ, ка такар че трѣп порт.“ Нїчї а атїпде сїкрїѣл, нїчї портѣл, нїчї патѣл пѣскѣтоарїї“ зїче Теофрастѣс, пептрѣ ачееа фїедекаре маїкѣ дѣпѣ пащере ера лндаторатѣ а се кѣрѣдї. — Лѣкѣїторїї дїп Сїам пѣп тѣїерїле сале дѣпѣ пащере патрѣ сѣпгѣтѣжнї лѣпгѣ фок таре акѣшї не о парте, акѣшї не алта, шї аша ле кѣрѣде. Перѣанїї ле пѣп не зп крѣтарїѣ дѣсѣпра зпѣї фок вѣп, шї ле кѣреде 5 zile. Тѣтарїї ле пѣп сѣ сарѣ песте фок маї де тѣлте орї. — Персіанїї чеї веки оупрѣѣ тѣїерїлор сале дѣпѣ пащере, а се апропїа де чїнева, а прївї ла апѣ кѣргѣтоаре, ла соаре, ла лѣпѣ, шї ла стеле. Браѣ опрїте 29 de zile а се спѣла не кап шї не фадѣ, пѣ авѣѣ воїе пѣпѣ ла 40. de zile а атїпде врепн вас де лѣт, саѣ де

лемп, шї а зѣмла кѣ алте тѣїерї. — Ла Бѣхарї ера опрїт пѣскѣтоарелор 40. de zile а се рѣга лѣї Dzmnezeѣ. — Лп Тѣпкїп тѣїерѣ дѣкѣ аѣ пѣскѣт, стѣ 40. de zile лппаїпгѣ зѣмлї сѣѣ (патронѣл касеї) шї се лпкїпѣ, ка сѣ добѣждѣскѣ скѣтїрѣ лѣї. Калтѣкїї дїп тѣїерїле некѣрате 40. de zile. — Ла Самоїеїї тѣїерїле пѣскѣтоаре сѣжнт лп чеа маї таре зрѣ, шї ачестѣ те-тѣждѣсе ла пащере де врео непорочїре, спѣп вѣрвадїлор сѣї тоате пѣкѣтеле, каре лѣр фї фѣкѣт кѣ алдїї, апої вѣрвадїї алѣргѣ атѣпчеа ла ачеїа, карїї лї пѣтеск тѣїерїле лор пѣкѣтошї, шї се лппа-кѣ кѣ дѣпшїї лѣжнд чева дела еї! — Че лѣкрѣ вѣп ар фї, дѣкѣ шї дїп невѣстеле Европїї с'ар teme! —

Фїїнд кѣ ачестѣ обїчїаїзрї ла деосе-вїте попоаре маї асемепѣ се афлѣ, тревѣе кѣзтат, каре ар фї рѣсѣрїтѣл лор, саѣ де знде аѣ пѣтѣт ачестѣ сѣ вїїе. Дечї де вом кѣзта ла дѣпселе кѣ атѣрѣпѣл, вом афла, кѣткѣ пѣ дїп тр'алтѣ прїчїпѣ, чї пѣ-маї ка пѣскѣтореле сѣ пѣ се рѣдїче прѣ кѣрѣнд дїп пат, сѣ пѣ се апѣче прѣ кѣрѣнд де лѣкрѣрї греле, саѣ фѣкѣт авїчеїѣ церїмонїал а пѣзї одїхна кѣтѣва времѣ дѣпѣ пащере; кѣчї де шї пѣ паск тѣїерї-ле лп тоате пѣрѣдїле лѣтеї асѣтменѣ де греѣ, тотѣшї дѣпѣ пащере маї лѣпгѣ вре-ме трѣпѣл шї іпїта пѣскѣтоареї есте фо-арте сїмѣїтоаре, каре зшор сар пѣтѣ прї-междѣї де вре зп лѣкрѣ греѣ.

Фемеїле афлѣждѣсе лп старѣ, фѣрѣ карѣ пої пѣ ам фї, слѣжеск сѣ аїѣ осевї-те прерогатїве, шї ар тревѣї сѣ пѣ фїт дїп тѣїере пѣскѣдї, дѣкѣ пѣ ам кѣзта а лѣвѣпѣтѣдї старѣ ачелора, каре предпос-еск ценѣл оменеск. Дечї дїп партѣ ста-

тълѣ тревѣ дпгрѣжѣт 1-ѣ, ка тѣерѣме пѣ-
скѣтоаре съ фѣ скѣтите де тоате лѣкрѣри-
ле шѣ пепѣчѣиреле пѣблѣче; 2-а ка дп
тот локѣл съ фѣ моаше ѣскѣсите, вѣне шѣ
кѣ вѣпѣ пѣртаре, кѣчѣ пѣчѣ о вѣетате пе
лѣнѣ ачаеста чере атѣта ажѣтор стрѣп
ка отѣл; 3-а Тот бѣрватѣл съ фѣ дпда-
торат сѣвт педепасѣ а кѣета рѣндѣита де-
ла Дрегѣторѣ моашѣ; 4-а Алтор персоа-
не съ пѣ фѣ словод а мошѣ, декѣт пѣмаѣ
ачелора, каре сѣнт рѣндѣите дела стѣпѣ-
пѣре; 5-а Чѣне ар кѣтеза съ дѣе тѣерѣ-
лор греоане вѣрѣане, саѣ орѣ че лѣкѣрѣ спре
а лѣпѣда родѣл, ачела греѣ съ се педеп-
пѣскѣ, шѣ дпсашѣ пѣскѣтоарѣ дѣкѣ
ар фѣ черѣт дѣнса, съ фѣе педепсѣтѣ; 6-а
Чѣа маѣ мѣкѣ ватжокѣрѣ саѣ окарѣ, кар-
рѣ сар фаче орѣ де чѣне вѣнѣ тѣерѣ пѣ-
скѣтоаре, съ се педеппѣскѣ дела стѣпѣ-
пѣре; 7-а тѣерѣме челе кѣзѣте пѣ тревѣе
рѣшѣпате, чѣ тревѣе дпгрѣжѣт пѣпѣ дпдрѣ-
птарѣ пѣравѣрѣлор съ пѣ кадѣ; 8-а фѣнд-
кѣ персоанеле кѣзѣте рѣшѣндѣсе, маѣ
мѣлт дптрѣвѣндѣвѣзѣ лѣкѣрѣ а лѣпѣда ро-
дѣл, съ фѣе порѣпѣчѣт моашелор, ка дѣн-
селе аша персоане съ ле скѣтѣскѣ
дп каселе лор фѣрѣ де а фѣ чѣнева вол-
пѣк а дптрева де пѣне, саѣ де старѣ пер-
соанѣ кѣзѣтѣ; 9-а Пѣрѣчѣ персоанелор
кѣзѣте шѣ сѣраче съ се кѣрѣскѣ пе келѣтѣ-
ѣала статѣлѣ пѣндѣи моашеле, кѣ дѣдѣла
дп карѣ стѣ скѣрѣ пѣмеле копѣлѣлѣ, шѣ
дп че лѣдѣ есте вотежат, пѣпѣтѣ вѣсерѣчѣлор.

Нѣскѣтоарѣ дпсашѣ, ка съ паскѣ вѣ-
шор, аре де а пѣзѣ вѣртѣтоареле регѣле:
1-ѣ Дѣкѣ сѣмѣеде ачаеста, кѣ се словоа-
де пѣпѣтечеле дп жос, шѣ тотѣеодатѣ се
аратѣ шѣ алте сѣмне де обѣде кам кѣно-
скѣте, пѣщѣрѣ пѣ е департе; пѣпѣтрѣ ачѣеа

2-а; дп вретѣ ачѣа пѣскѣтоареле сѣшѣ фа-
кѣ авѣрѣ дптрѣ о оалѣ кѣ апѣ фервѣнте кѣ
врео кѣтева пѣтрѣчеле вѣне арсе; 3-а съ
се вѣпѣ дпчет кѣ чѣва вѣт де лѣмн, саѣ
де вѣтѣ проаспѣт, ка пѣрѣдѣме ачѣлеа мо-
ндѣсе съ се поатѣ маѣ вѣшор дптинде.
4-а Съ ѣѣе маѣ мѣлте клѣстѣре сѣмпле (де
апѣ де тѣрѣдѣе кѣ чѣваш вѣлѣв, саѣ вѣт
де лѣмн); 5. Ла дпчѣпѣт съ пѣ се о-
пѣпѣеакѣ дпн кѣт пот, ка съ пѣ слѣвѣ-
скѣ; 6-а Съ фѣе кѣ пѣдѣеде вѣпѣ, шѣ фѣ-
рѣ фѣрѣкѣ; 7-а Се съ дпнѣ кѣ рѣвѣдаре дп
пат, съ пѣлѣпѣде дпн маѣнѣ шѣ дпн пѣчѣоа-
ре, чѣ се дпнѣ позѣдѣа карѣ дѣ ва рѣн-
дѣи моаша; 8-а А вѣ мѣлт сѣвт пѣщѣре
пѣ ажѣтѣ пѣмѣка, дпсѣ дѣкѣ ар авѣ сѣте,
пот вѣ чѣваш, ачѣеа се ловеѣеде вѣне верѣ
вѣпѣ, доспѣтѣ; 9-а Дѣкѣ пѣскѣтоарѣ ар
фѣ овосѣтѣ де тот шѣ слѣвѣтѣ пѣпѣ маѣнѣчѣ
маѣ лѣпѣ дпѣтоаре, саѣ ар лѣшѣна, атѣпѣча
вѣне есте аѣ да чѣва вѣн вѣп, вѣкѣв, кѣ врео
20 де пѣкѣтѣрѣ де алѣи Хофман; 10. О-
даѣа (сова) дп карѣ пѣскѣторѣ пѣщѣ, съ
пѣ фѣе дпкѣркатѣ де оаменѣ, пѣчѣ пѣрѣ кадѣ.

Дѣпѣ че тѣерѣеа аѣ пѣскѣт порокос
пѣрѣкѣл, атѣпѣча дѣне врео кѣтева чѣа-
сѣрѣ пѣщѣ шѣ Локшорѣл, саѣ дпвѣлѣтоа-
реле дп каре ера пѣрѣкѣл дпвѣлѣт шѣ де
маѣкѣса легат. Шѣ атѣпѣча дпчѣе кѣре-
денѣа саѣ кѣт зѣчет сѣпѣтѣмѣеле. Дп ста-
рѣ ачаеста аѣ тѣерѣме а пѣзѣ: 1-а съ пѣ
вѣмле де лок дѣпѣ пѣщѣре мѣтѣндѣсе дпн
трѣп пат дп алѣл, саѣ сѣвѣндѣсе дп патѣрѣ
маѣ дпалте, кѣчѣ вѣшор се ва сѣрпа пѣпѣ-
течеле; 2-а фѣнд кѣ дѣпѣ пѣщѣре парте
де дѣрѣрѣ, парте фѣнд вѣде тотѣвѣна сѣм-
дѣск тѣерѣме о рѣчѣалѣ маѣ маре, съ се
акоперѣ вѣне, шѣ се закѣ пачпѣк; 3. Дѣ-
пѣ че ѣсаѣ кѣрѣдѣт патѣл де вѣмѣзѣлѣ,

дѣкѣ аре поѣтъ, съ о лѣсъм съ до-
армѣ: 4-а тѣлте адѣтѣрѣ шѣ вѣзѣте
ла тѣверѣ карѣ аѣ пѣскѣт, сѣнт стрѣкъ-
тоаре, кѣчѣ а 5-а одѣхна шѣ тѣ черѣ
сѣнт пентрѣ дѣнса лѣкрѣрѣ де кѣнетенѣ;
6-а тѣлктѣрѣ греле, гресе, шѣ вѣтѣрѣ спѣр-
тоасе сѣнт стрѣкътоаре пентрѣ тѣверѣле,
каре се аѣлѣ дѣн сѣптѣтѣнѣ; 7-а Odaia,
дѣн карѣ се аѣлѣ пѣскѣтоарѣ тревѣе аерѣ-
сѣтѣ; 8-а ачеаста съ пѣ фѣе прѣѣ таре дѣ-
кѣлѣтѣ, дѣсѣ нѣчѣ рѣче; 9-а маѣ пѣнтѣе
де поѣ зѣле съ пѣ се рѣдѣче нѣчѣ о пѣскѣ-
тоаре де tot din пат, тѣкар де ар шѣ сѣм-
дѣ пѣтерѣ дестѣле. Іарѣ дѣкѣ аѣ поѣтъ
а се скѣла, дестѣла есте а зѣмла прѣн касѣ.

Кѣтѣ време тревѣе се дѣнѣ кѣреде-
нѣа дѣн тѣверѣе дѣнѣ пѣнѣре, пѣ се поате
апрѣат котѣрѣ. Челе маѣ шѣлѣт попоаре
о дѣн 40. де зѣле, пекѣт ам вѣзѣт маѣ сѣс.
Ла поѣ сѣнт дестѣле 4—5 сѣптѣтѣнѣ, че-
ле че пѣ лѣптеск сѣнгѣре, тревѣе съ пѣ-
зѣскѣ ачестѣ маѣ лѣнгѣ вѣрѣте, ашѣждѣреѣ
шѣ ачелѣ, каре трѣеск дѣн дѣлѣвѣаре.

Фрѣт есте обѣчѣлѣ ла чѣѣ маѣ тѣлѣдѣ а
ащепѣта кѣ вотеѣлѣ прѣкѣлѣѣ атѣта, пѣ-
пѣ пѣ се дѣнѣратѣ шѣ тѣтѣса, ка съ поа-
тѣ шѣ ѣа тѣлѣка шѣ вѣѣ ла осѣтѣдѣлѣ воте-
зѣлѣѣ; ачест обѣчѣлѣѣ пѣ пѣмаѣ пентрѣ прѣнѣ,
кѣлѣдѣнд ла пѣтерѣ Релѣдѣѣѣ, чѣ пѣ пентрѣ
маѣче саѣ фѣкѣт де атѣтѣ орѣ прѣ-
междѣѣс, пентрѣ ачѣеѣ пѣ е де сѣферѣт.

Дакѣ саѣ пѣскѣт прѣнѣкѣлѣ, тревѣе грѣ-
жѣт, адекѣ дѣнѣ тѣарѣ вѣрѣкѣлѣѣ тревѣе
скѣлѣдат, кѣрѣдѣт, шѣ кѣтѣтат пѣ кѣтѣва ар
авѣ врео сѣнтѣтѣ, карѣ дѣсѣ нѣчѣ де кѣт
пѣ тревѣе сѣлѣсѣ тѣтѣса, кѣчѣ ачѣаста ѣ-

шор се поате скѣрѣвѣ де аша дѣлѣтѣлѣ-
ре шѣ прѣмеждѣтѣ.

Дѣнѣ че есте копѣлѣлѣ грѣжѣт, тревѣе
пѣс ла пентѣлѣ тѣлѣнѣса, каре есте дѣтоаре
а'л хрѣнѣ. Дѣчѣ фѣндѣкѣ шѣ ла Ромѣнѣ
челе маѣ авѣте таре саѣ лѣдѣт обѣчѣлѣѣ а
лѣса не пѣдѣ стѣ ка съ сѣгѣ лѣпте стрѣ-
пѣ, съ ам дѣлѣгѣвѣндѣѣ а ворѣѣ дѣспре ачѣ-
ста аша кѣтѣпѣнѣтор обѣкѣт чѣваш маѣ
не ларѣ.

Dr. Vaszits.

ПѣСМѣТАРЕДѣЛА шѣ ШЕРПЕЛЕ.

Дѣеѣва воровеск, кѣ пѣ'ї ла драчѣ дренѣтѣе;
Кѣнд еѣ о шѣ пѣзеск кѣ таре скѣтѣнѣтѣе,
Шѣ чѣл че аѣ фѣкѣт дѣн лѣте рѣѣ маѣ тѣлѣ,
Ла Тарѣтар пѣрѣрѣѣ маѣ вѣне кѣпоскѣт.
Ачестѣѣ адеѣтѣр ам фѣвѣлѣ доѣадѣ.

Мерѣжѣнд дѣн шѣр ла о парадѣ,

Фѣн шерпе преѣ дѣнѣнѣнат,

Кѣ пѣсѣатарѣдѣлѣ с'аѣ фост дѣнѣрѣчѣнат;
Кѣчѣ шерпеле воѣа съ теарѣгѣ дѣнѣнѣте,
Іар пѣсѣатарѣдѣлѣ жѣшѣ да а лѣѣ кѣвѣнѣте,

Прекѣт кѣ аре

Ел дрѣт маѣ таре.

Кѣнд ѣатѣ, Вѣлѣзѣлѣ ла еѣ с'аѣ арѣтат,
Шѣ дѣнд маѣ дѣнѣпоѣ не шерпе дѣнѣдѣдат,
Аѣ зѣс: „Еѣ рѣкѣпоск а тале вѣредѣнѣчѣѣ,
Дар дѣнѣ дренѣт кѣвѣлѣт, дѣн зѣрма лѣѣ съ фѣѣ.
Ешѣѣ рѣѣ дѣн адеѣтѣр, шѣ фѣоарѣте мѣшѣчѣ кѣтѣлѣтѣ:

Ешѣѣ пѣлѣн

Тѣ де венѣн;

Дар п'аѣ прѣмеждѣтѣ

Не чѣл че де апроѣне де тѣне с'аѣ фѣрѣт.
Іар пѣсѣатарѣдѣлѣ не тоѣѣ аѣ пѣсѣтѣт,

Шѣ лѣмѣва са че рѣ стрѣѣвате

Орѣ зѣнде де дѣпарте.

Аша дар де акѣт, вѣ хотѣреск съ шѣдѣѣ.
Кѣ пѣсѣатарѣдѣлѣ дѣн еад сѣнт маѣ чѣнѣстѣдѣѣ,
Шѣ де ла локѣрѣѣ воѣ сѣ пѣ вѣ маѣ сѣѣдѣнѣѣ.

Donic.